

Miljøministeriet
mim@mim.dk
Kopi: nifol@mim.dk

Ministeriets journalnummer: 2023-872

København, den 13. juni 2023

Høring over udkast til bekendtgørelse om registrering og indberetning af emballage

De Samvirkende Købmænd (DSK) takker for at have modtaget ovenfor nævnte forslag i høring. DSK repræsenterer ca. 1.500 købmænd i kæder som f.eks. Meny, REMA 1000, SPAR, 7-Eleven, Min Købmand mv. samt de to grossister i den frie sektor: Dagrofa og REMA 1000 Distribution. DSK's medlemskreds beskæftiger skønsmæssigt 40.000 ansatte.

Generelle bemærkninger

Det udvidede producentansvar skal give producenterne – herunder også de større aktører i dansk dagligvarehandel – incitament til at reducere og til at anvende mere genanvendelige emballager. Vi bakker fuldt ud op om de politiske formål med såvel EU's direktiver på området som den nationale lovgivning.

Desværre må vi også erkende, at de nødvendige bekendtgørelser på området først kommer til markedets kendskab så sent, at den miljømæssige gevinst i praksis vil være endog meget beskednen de første år.

Først med denne bekendtgørelse får branchen en længe ventet definition af, hvem der er producent samt – forhåbentlig – besvaret de spørgsmål, der ligger i naturligvis forlængelse heraf.

Producenterne skal allerede i første kvartal 2024 have styr på deres emballagedata. Data, der vel at mærke dags dato endnu ikke er specifikke krav til.

Først senere kommer der klarhed over den øvrige regulering. Som det aktuelt er DSK bekendt, skal vi helt hen til 1. juli 2024 før der er klarhed over noget så essentielt som f.eks. kriterier for miljøgraduering. Det er meget sent og det er foruroligende tæt på 1. januar 2025, der er "big bang".

DSK anerkender, at der både i Miljøministeriets Departement og i Miljøstyrelsen ydes en kæmpe arbejdsindsats, og at arbejdsbyrden synes voldsom. DSK skal derfor anbefale, at der fra anden side tilføres ekstra ressourcer i form af kollegaer, der kan hjælpe med den meget store arbejdsopgave.

Hvis de aktuelle tidsplaner ikke justeres, er konsekvensen desværre klar: Mere end 40.000 virksomheder vil først kende regler og myndighedernes retningslinjer så sent, at det i praksis næppe vil være muligt at påvirke emballagevalget endsige blot opsætte de altafgørende it-systemer til indsamling og opsætning af data.

Konkrete bemærkninger herunder henvisninger til andres høringssvar

Der henvises til DagSam's høringssvar fsva. producentdefinitionen (§2 stk. 8).

Fsva. rapportering af kasser til drikkevareemballager med pant henvises til Bryggeriforeningens høringssvar.

I øvrigt henvises til VANA's og Dansk Erhvervs høringssvar, som DSK bakker op om.

Eventuelle sproglige nuancer mellem DSK's høringssvar og de ovenfor nævnte høringssvar er ikke udtryk for uenighed.

I forlængelse af dette høringsbrev er indsat et bilag med konkrete bemærkninger, spørgsmål og punkter, hvor der er behov for klarhed.

Forslag til videre proces

DSK er bekendt med, at der er endog rigtig mange spørgsmål til bekendtgørelsesudkastet. Ikke kun fra DSK's medlemmer, men også fra de mange øvrige aktører.

DSK foreslår derfor, at Miljøministeriet fremadrettet inddrager ministeriets egen følgegruppe mere aktivt. Processen med nærværende bekendtgørelse har tydeliggjort et behov for en bredere inddragelse; også udover høringsmødet afholdt den 26. maj.

DSK finder det vigtigt, at de mange aktørers spørgsmål – og myndighedernes svar på disse – deles aktivt, så interessenterne i almindelighed har bred adgang til myndighedernes vejledninger, retningslinjer og besvarelse af spørgsmål.

Afsluttende bemærkninger

Giver vores høringssvar i øvrigt behov for yderligere uddybning, må I endelig kontakte os.

Med venlig hilsen

Karina Kjeldgaard-Nielsen

Fødevare- og Miljøkonsulent
De Samvirkende Købmænd
+45 2285 2711 – kkn@dsk.dk

Bilag: Konkrete bemærkninger til bekendtgørelsen i høring

Definitioner (§2)

Erhvervsemballage (§2 stk. 3)

Her er vi usikre på om det skal forstås således, at erhvervsemballage er den sekundære og tertiære emballage, hvor husholdningsemballage er den primære emballage.

- Tanken bagved denne forståelse er, at den sekundære/tertiære emballage ikke når ud til forbrugerne. Dette er dog ikke altid helt korrekt (eksempel: papkassen vinen kommer i – er sekundær emballage, men vin sælges ofte i hele kasser, hvilket betyder at dette ender op som husholdningsemballage).
- Det kan altså i nogle tilfælde være svært at definere, hvad der er hhv. primær og sekundær emballage, og derfor også hhv. erhvervs- og husholdningsemballage.
- Kan det gå under en bagatelgrænse?

Genbrugsemballage (§2 stk. 4)

Der henvises til "Bekendtgørelse om visse krav til emballage". Vi har dog brug for afklaring af om genbrugsemballage omfatter:

- Modulkasser til F/G, der internt i vores medlemsvirksomheder køre i rotation mellem grossisternes lagre og butikkerne?
- Mælkekasser og brødkasser?
- Andet?

Producent (§2 stk. 8)

Her henvises til DagSam's høringssvar.

Serviceemballage (§2 stk. 9)

Vi forstår det sådan, at alle emballager, der kan tænkes at blive fyldt i en dagligvarebutik, er omfattet af begrebet "Serviceemballage".

Dertil kommer, at det ikke gør nogen forskel om det er kunden/forbrugeren eller butikkens personale, der fylder emballagen. For eksempel vil der ikke være forskel på om påfyldning sker i delikatesse-/bagerafdeling, eller af forbrugeren selv ved vej-selv slikket.

Eksemplerne er:

- Kødbakker, andre bakker og emballager af forskellige materialer til f.eks. salater og færdigretter.
- Frugt og grønt-poser til pakning af bland-/vej-selv frugt og grønt.
- Poser til vej-selv slik, nødder, te kaffe osv.
- Kopper og krus til kaffe, juice, smoothies og lignende drikkevarer.
- Bager-poser.

Butikker med produktionsafdelinger (f.eks. bager, slager eller delikatesse) vil indkøbe serviceemballager til emballering af deres producerede varer. I nogle tilfælde vil de pågældende butikker sælge de producerede varer videre til andre butikker. Vi antager, at disse emballager fortsat vil være at betragte som serviceemballager, da der allerede er betalt gebyr for samtlige emballager af tidligere led.

Kan MIM bekræfte, at dette er korrekt forstået?

Derudover har vi et spørgsmål:

- Er der situationer, hvor der er forskel på serviceemballager? Hvem er den ansvarlige producent, hvis serviceemballager er mærket med en kædes navn (f.eks. kaffekopper med logo på)?

Tilgængeliggørelse på markedet (§2 stk. 11)

Der er brug for en mere klar definition af ”Tilgængeliggørelse på markedet”, da denne definition har betydning i forhold til definition af producent og producentansvaret.

Import og importør (definition mangler)

Der bør fremgå en definition af import, herunder om import kun henviser til import fra 3. lande eller om import i dette tilfælde både omhandler samhandel fra EU og import fra 3. lande. Årsagen til, at dette er relevant, er, at import betragtes forskelligt i forskellige lovgivninger. I fødevarelovgivningen er der f.eks. tale om samhandel inden for EU og import fra 3. lande.

Vi formoder, at i de tilfælde, hvor udenlandske virksomheder har en repræsentant på det danske marked, er det den danske repræsentant, der er producenten (§2, stk. 8 c). Altså den, der bærer ansvaret for et brand/en mærkevare på det danske marked, er producenten – uanset om varerne måtte være ankommet til en distributionsterminal/engrosvirksomhed/grossist direkte fra udlandet.

Virksomheden kan f.eks. have et dansk kontor, der står for salg og marketing, hvorimod varen fysisk leveres fra et lager i udlandet, og i nogle tilfælde, også betales direkte til den udenlandske virksomhed. Den danske repræsentant er derfor ikke nødvendigvis lagerførende. Da virksomheden har en dansk registrering, formoder vi, at denne har producentansvaret.

I det tilfælde, hvor den danske butikskæde har ansvaret for et udenlandsk produceret og lagerført brand/en vare (private label) på det danske marked, vil den danske butikskæde have producentansvaret.

Kan MIM bekræfte, at ovenstående er korrekt forstået?

Derudover har vi en række spørgsmål:

- Kan der tænkes at forekomme tilfælde, hvor en butikskæde/grossist IKKE bliver producentansvarlig for produkter, der er købt og leveret af udenlandsk leverandør, selvom leverandøren ikke har en repræsentant i form af agent/salgskontor i Danmark?
 - o I så fald hvilke tilfælde?

- Skelnes der mellem om varen leveres af den udenlandske leverandør til en adresse i Danmark eller om butikskæde/grossist selv henter varen på den udenlandske leverandørs adresse?
- Skelnes der mellem om den udenlandske leverandør har adresse i eller udenfor EU (f.eks. vin leverandør fra Chile vs. vin leverandør fra Frankrig)?
- Hvem har ansvaret for produkter købt af udenlandske leverandører, der IKKE er repræsenteret i Danmark, når flere butikskæder/grossister køber præcis den samme vare?
 - o Hvordan sikres ensartethed i denne registrering, så fejl/unøjagtighed et sted ikke smitter af på andre virksomheder?
 - o Indberetter alle købere emballagedata (korrekt og ensartet) til DPA, men med hver sin markedsførte volumen?

Bemyndiget repræsentant og udenlandske webshops (definition mangler)

Bemyndiget repræsentant bør defineres.

Vi behøver bekræftelse på, at "bemyndiget repræsentant" alene er et begreb, der benyttes vedr. webshops i udlandet, der leverer varer direkte til den danske forbruger. Hvis der er tale om en dansk webshop, vil producentansvaret ligge i en af de andre kategorier: producent, PL og importør.

- Hvordan sikres webshops i udlandet, der leverer direkte til danske forbrugere, at leve op til producentansvaret?
- Hvordan sikrer myndighederne generelt at undgå freeriders og dermed virksomheder, der bevidst forsøger at undgå deres producentansvar?

Primær emballage (definition mangler)

Primær emballage bør defineres.

Sekundær emballage (definition mangler)

Sekundær emballage bør defineres.

Der er tilfælde, hvor den sekundære emballage enten ender som husholdningsemballage eller som erhvervsemballage. Forskelligt afhængigt af salgssituationen. Eksemplerne kan være vin, bleer, konservesdåser, øl/sodavand, som enten sælges flasker/pakker/dåser enkeltvis eller i hele kasser. Hvordan vil der skulle redegøres for, hvilken andel der er solgt som det ene og som det andet?

Tertiær emballage (definition mangler)

Tertiær emballage bør defineres.

Som vi har forstået det, må tertiær emballage falde under betegnelsen "erhvervsemballage". Vi synes dog der mangler klarhed om:

- Vores medlemmer har ansvaret for den tertiære emballage, PL-varer og importerede varer (i de tilfælde, hvor dette er deres ansvar) ankommer til Danmark med?
- Hvordan den tertiære emballage indgår, når vores medlemmer eksporterer til andre lande?
- Kan den tertiære emballage defineres under begrebet "serviceemballage"? F.eks. "pallewrap", paller og andre transportemballager, "*der er udformet og beregnet til at blive påfyldt på stedet for salget*"

Slutbruger (definition mangler)

Bekendtgørelsen mangler en definition af om slutbruger altid er en privat forbruger eller om slutbruger kan være en anden erhvervsdrivende.

Indberetningspligt til Dansk Producentansvar (§10)

Vi forstår, at det er muligt at registrere/indberette en hel kæde af dagligvarebutikker uanset ejerskab af den enkelte butik:

- Én samlet registrering/indberetning for alle butikker i en kæde (uanset om der er tale om selvstændige butikker med eget CVR-nummer eller samme ejer af flere/alle butikker).

Dertil, at det også er muligt at registrere/indberette på vegne af andre:

- En kæde/et hovedkontor varetager registrering/indberetning af en række butikker på vegne af disse.

Kan MIM bekræfte, at ovenstående er korrekt forstået?

Der står, at "mængde markedsført genbrugsemballage skal ikke indberettes" (§10 stk. 2). Dette taler ind i spørgsmålet om definition af genbrugsemballage herover. Men det taler også ind i muligheden for returnering af emballage med henblik på genanvendelse.

- Hvis vores medlemmer samler pap, papir og plastik fra butikker, for efterfølgende at sælge dette som en "råvare" til en emballageproducent. Hvordan indgår disse materialer, når der skal indberettes?
- Virksomhederne er herved med til fjerne andre producenters emballage.
- Hvis disse materialer kan trækkes fra i indberetningen, vil det skabe et incitament til at fremme den cirkulære økonomi, der også er en af grundtankerne i det udvidede producentansvar.

Der skal indberettes til DPA allerede i første kvartal 2024:

- Hvordan vil sammensatte emballager skulle indberettes?
- For, at man skal kunne indberette oplysninger så retvisende som muligt, har vi behov for, at det tydeligt bliver defineret, hvilke fraktioner, der skal indberettes og i hvilke detaljeringsgrad.
- Hvordan skal §10 stk. 3 forstås? Det bør præciseres om angivelsen af farligt affald og restaffald angives for sig eller fordelt på kategorier.

Egenkontrol (§12)

Det bør defineres og præciseres, hvad egenkontrolprogrammet skal indeholde og hvornår det forventes at skulle være beskrevet og implementeret?

- Kommer der en skabelon eller på anden måde et værktøj fra myndighederne, der kan anvendes af de enkelte virksomheder?
- Vi formoder, at det er muligt for godkendte kollektivordninger at bistår producenter med systemer og skabeloner til egenkontrollen.